

رضا میرآفتابزاده

یک هدف و ارگان‌های موازی

ضرورت ایجاد سازمان نظام مالی

در سال‌های نه چندان طولانی، حرفه‌ی مستقل حسابرسی در ایران که در اسفندماه سال ۱۳۴۵ با تصویب قانون مالیات‌های مستقیم، عملاً جان گرفت. به‌ویژه با توجه به اختصاص فصل هفتم قانون مزبور درباره‌ی نحوه‌ی انتخاب حسابدار رسمی، وظایف و مسئولیت‌های وی و نیز چگونگی تشکیل کانون حسابداران رسمی، به‌خوبی درمی‌یابیم که حرفه‌ی حسابرسی مستقل (حسابداری عمومی یا حسابدار مستقل مورد تأیید دولت) از اوایل سال ۱۳۴۷ خورشیدی به‌طور جدی، پایه‌گذاری و وارد مرحله‌ی عمل شد.

گرچه امر حسابرسی مستقل به‌طور محدود از سال ۱۳۴۲ توسط شادروان فواد مجذوب آغاز شد و هم‌زمان شعبه‌ی مؤسسه‌ی بین‌المللی کوپربرادرز با مشارکت پرویز نبوی در ایران تأسیس و به کار حرفه‌ای پرداخت. در اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۵ نیز، مؤسسه‌ی حسابرسی دقیق توسط شادروانان حسن سجادی‌نژاد و شاهرخ بهنام همراه با شریک انگلیسی خود به‌نام ترنس جان گروو تأسیس شد. لیکن با

اجرائی شدن فصل هفتم قانون مالیات‌های مستقیم، عملاً از سال ۱۳۴۷ تعدادی از افراد واجد شرایط به‌تدریج عنوان حسابدار رسمی را کسب کردند و به تأسیس مؤسسه‌های حسابرسی پرداختند که می‌توان از تأسیس مؤسسه‌ی حسابرسی خبره در اوایل ۱۳۴۸ توسط اینجانب همراه با دو نفر از دوستان فارغ‌التحصیل دانشکده‌ی حسابداری و علوم مالی شرکت نفت به‌نام‌های آقایان نعمت‌اله علی‌خانی و فریدون سامچه‌چی که به‌طور پاره‌وقت در مؤسسه حضور داشتند (در آن زمان در سازمان بیمه‌های اجتماعی شاغل بودند)، نام برد. البته با فاصله‌ی زمانی کوتاه (یک‌سال و بیشتر)، مؤسسه‌های حسابرسی دیگری تأسیس شدند و می‌توان مؤسسه‌های حرفه‌ای فعال در سال ۱۳۵۰ را به‌شرح زیر نام برد:

۱- مؤسسه‌ی حسابرسی دقیق با مشارکت شادروانان حسن سجادی‌نژاد و شاهرخ بهنام
۲- مؤسسه‌ی حسابرسی خبره با مشارکت شادروانان عزیزالله اعلمیان و آقایان رضا

میرآفتابزاده، داوود خمارلو، نعمت‌الله علی‌خانی، فریدون ساچمه‌چی و سیاوش سهیلی

۳- مؤسسه‌ی حسابرسی رازدار با مشارکت آقایان بهروز وقتی و رسول محمدی سالک

۴- مؤسسه‌ی حسابرسی امین با مشارکت آقایان احمد فاطمی و منوچهر ملکیان

۵- مؤسسه‌ی حسابرسی پویا با مشارکت آقایان حسن حیاط‌شاهی و بیوک ابریشمیان و آقای شاهرخی

۶- مؤسسه‌ی حسابرسی تراز با مشارکت آقایان پرویز اظهاری و برومند

علاوه بر مؤسسه‌های ایرانی نام‌برده در بالا، شعبه‌های مؤسسه‌های حسابرسی بین‌المللی نیز به‌شرح زیر در ایران فعال بودند که هر یک از آنها با یک شرکت ایرانی فعالیت می‌کردند:

۱- مؤسسه‌ی کوپربرادرز لیبراند - شریک ایرانی شادروان پرویز نبوی

۲- مؤسسه‌ی وینی مری - شریک ایرانی شادروان نصرالله مختار

۳- مؤسسه‌ی پیت مارو یک میچل - شریک

الزام به استفاده از خدمات حسابداری رسمی و اظهار نظر درباره‌ی صورت‌های مالی سالیانه شرکت‌های بیمه

۵- قانون تعاون: الزام به استفاده از خدمات حسابداری رسمی مبنی بر اظهار نظر درباره‌ی صورت‌های مالی پایان سال شرکت‌های تعاونی

۶- قانون بورس اوراق بهادار: الزام به استفاده از خدمات حسابداری رسمی مبنی بر اظهار نظر درباره‌ی صورت‌های مالی پایان سال شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس

۷- قراردادهای منعقدی بانک‌ها با اشخاص حقیقی و حقوقی: از جمله بانک توسعه صنعتی برای اطمینان از مصرف درست منابع و تسهیلات واگذاری به اشخاص به موجب قراردادهای وام منعقدی بین بانک و مشتریان

علاوه بر مطالبی که در بالا به آن اشاره شد، نکته‌ی مهم و اساسی که موجبات بالارفتن کیفیت حسابرسی را در آن دوره‌ی ده ساله به وجود آورد، ایجاد رابطه‌ی حرفه‌ای مؤسسه‌های ایرانی با مؤسسه‌های حسابرسی بین‌المللی بود. به‌طوری که هشت مؤسسه‌ی بزرگ ایرانی (از جمله شعب مؤسسه‌های بین‌المللی در ایران که با شریک ایرانی خود،

حسابدار و حسابرس نائل شده بودند، حرفه‌ی حسابداری عمومی و حسابرسی مستقل، در ظرف کم‌تر از یک دهه به‌طور فوق‌العاده‌ای از رشد و توسعه‌ی چشم‌گیر برخوردار شد. به‌طوری که اعمال نظر و پی‌گیری افراد نام‌برده در بالا، در پاره‌ای از موارد به الزام شرکت‌های دولتی، عمومی و خصوصی به استفاده از خدمات حسابداری رسمی و تأیید و اظهار نظر حسابداران رسمی درباره‌ی صورت‌های مالی در قوانین کلیدی، منجر شد. این قوانین از جمله عبارتند از:

۱- قانون مالیات‌های مستقیم: استفاده از خدمات حسابداری رسمی در تشخیص درآمد مشمول مالیات مؤدیان مالیاتی

۲- قانون تجارت: الزام به استفاده از خدمات حسابداری رسمی و اظهار نظر درباره‌ی صورت‌های مالی در شرکت‌های سهامی عام

۳- قانون بورس اوراق بهادار: الزام به استفاده از خدمات حسابداری رسمی و اظهار نظر درباره‌ی صورت‌های مالی سه سال اخیر شرکت‌های متقاضی پذیرش در بورس

۴- قانون تأسیس بیمه‌ی مرکزی ایران:

ایرانی آقای منوچهر بیات

از آن‌جا که بزرگان‌ی چون شادروان اسماعیل عرفانی، مهدی سمیعی، حسن سجادی‌نژاد، ابوالقاسم خردجو و ضیاءالدین شهیدی اولین حسابداران خبره‌ای بودند که از طرف بانک ملی ایران به انگلستان اعزام و با موفقیت دوره‌ی حسابداری خبره (C.A) را به پایان رسانیده و در سال ۱۳۲۶ به ایران بازگشتند. در سال‌های بعد مشاغل مهم مالی را در شرکت ملی نفت، بانک ملی ایران، بانک توسعه صنعتی، سازمان برنامه و بانک مرکزی، به‌طور استاندانه‌ای تصدی و اداره کرده بودند. با همت آن استادان ارجمند و همکاری شادروانان پرویز نبوی، شاهرخ بهنام، نصرالله مختار، عزیزالله اعلمیان و همیاری آقایان بهروز وقتی، رضا میرآفتاب‌زاده و شماری دیگر از حسابداران از جمله دکتر عزیز نبوی که تحصیلات خود را در آمریکا به اتمام رسانیده و در مراجعت به ایران با تأسیس مؤسسه‌ی عالی حسابداری به آموزش و پرورش تعداد زیادی

اقدام به تأسیس و ثبت مؤسسه‌های حسابرسی در ایران کرده بودند)، به‌درستی توانستند به عنوان شریک یا عضو یا همکار وابسته، از کلیه‌ی اطلاعات و روش‌های جدید و آخرین نتایج تحقیقات حسابداری و حسابرسی در انجمن‌های حرفه‌ای معتبر دنیا، بهره‌مند شوند و در بالا بردن کیفیت کار حسابرسی مستقل در داخل مؤسسه‌های خود و یا در دانشکده‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور، از طریق تدریس، این اطلاعات با ارزش را در اختیار دانشجویان و سایر افراد علاقه‌مند قرار دهند. این هشت مؤسسه‌ی معتبر که در این راه به‌طور جدی و عملی موفق بودند عبارتند از:

- ۱- مؤسسه‌ی کوپرز و نبوی (در رابطه با مؤسسه‌ی کوپرز لایبراند)،
- ۲- مؤسسه‌ی دقیق (در رابطه با مؤسسه‌ی دیلویت)،
- ۳- مؤسسه‌ی خبره (در رابطه با مؤسسه‌ی لونتول اند هوروت)،
- ۴- مؤسسه‌ی مختار و همکاران (در رابطه با مؤسسه‌ی وینی مری)،
- ۵- مؤسسه‌ی امین (در رابطه با مؤسسه‌ی پرایس واتر هاوس)،
- ۶- مؤسسه‌ی بیات (در رابطه با مؤسسه‌ی

پیت مارویک میچل)،

- ۷- مؤسسه‌ی عطار (در رابطه با مؤسسه‌ی آرتور یانگ)، و
- ۸- مؤسسه‌ی مجذوب (در رابطه با مؤسسه‌ی توش‌راس).

در این جا لازم به توضیح است که امتیازهای بازار ارتباط با مؤسسه‌های بین‌المللی بسیار سودمند و ارزشمند بود چرا که شریک یا شرکای ایرانی در جلسه‌های میان‌دوره‌ای در طی سال و جلسه‌های سالانه‌ی این مؤسسه‌ها حضور داشتند، که ضمن تشکیل کمیته‌های فنی با مشارکت شرکای مؤسسه‌های بومی و محلی کشورهای مختلف، به بحث و تبادل نظر درباره‌ی مسائل مربوط به حسابداری و حسابرسی، امور مالیاتی و در نهایت ارزیابی کلی از موقعیت و وضعیت حرفه‌ی حسابرسی مستقل در کشورها و مقایسه‌ی نتایج حاصل از این ارزیابی‌ها در کشورهای مختلف می‌پرداختند.

شاید باور نکردنی به نظر برسد ولی واقعیت این است که حرفه‌ی حسابرسی در ایران در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ در بین کشورهای

مختلف دنیا، در ردیف چهارم و پنجم قرار داشت. یعنی بعد از آمریکا، انگلستان و اسکاتلند، هم‌تراز با کانادا. بیش‌ترین پیشرفت‌ها را در حرفه و به‌خصوص به‌دست آوردن جایگاه اصلی در قوانین مهم کشور، نتیجه‌ی مهم این امر بود که این موضوع باعث بهت و حیرت نماینده‌های حاضر در جلسه‌ها که از کشورهایی چون فرانسه، آلمان، ایتالیا، ژاپن و ... بودند، می‌شد. به همین دلیل پرزیدنت مؤسسه‌ی بین‌المللی لونتول اند هروت به همراه دو تن از مدیران باسابقه‌ی مؤسسه‌ی مزبور، با نهایت اشتیاق به ایران سفر کردند و ضمن بازدید از دفتر مرکزی مؤسسه‌ی خبره و بحث و تبادل نظر با شرکا و مدیران و حساب‌رسان ارشد، با ابراز خرسندی از پیشرفت سریع حرفه در ایران، بورسیه‌هایی برای گذراندن دوره‌های کوتاه‌مدت در دفتر مرکزی مؤسسه واقع در نیویورک، برای مدیران و شرکا اختصاص دادند. شکی نیست که هفت مؤسسه‌ی دیگر که در بالا نام‌برده شده‌اند نیز، کم‌وبیش

از این امکانات وسیع استفاده کردند و در جهت اعتلای دانش حرفه‌ای همکاران خود و همچنین آموزش‌های علمی، از آن امکانات بهره می‌بردند. همین امر موجب می‌شد که سالانه افراد واجد شرایط به منظور به کارگیری آموخته‌ها و تجربه‌های خود یا جذب شرکت‌ها و مؤسسه‌های دولتی و خصوصی می‌شدند و یا به امر حسابرسی مستقل از طریق مشارکت با افراد واجد شرایط دیگر، مبادرت به تشکیل مؤسسه‌های حسابرسی کرده و یا به ارائه خدمات حسابداری بر اساس استانداردها و روش‌های مورد قبول برای صاحب کاران می‌پرداختند.

اما بعد از انقلاب اسلامی ایران با فروپاشی مؤسسه‌های حسابرسی معتبر ایرانی و هم‌چنین تعطیل شدن شعبه‌های مؤسسه‌های بین‌المللی، کلیه ارتباط‌ها با انجمن‌های معتبر و مؤسسه‌های بزرگ بین‌المللی قطع شد و پس از حدود ۲۰ سال کُش و قوس، بالاخره «جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران» به صورت قانونی تأسیس شد و دیری نپایید که نفوذ بیش از حد مدیران سازمان حسابرسی و نیز اثرگذاری عده‌ای افراد ناآشنا و بی‌اطلاع نسبت به حرفه‌ی حسابرسی مستقل که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در تصمیم‌ها و اقدام‌های آن تأثیرگذار بودند، موجب شد تا در انتخاب اعضا (حسابداران رسمی) در بسیاری از موارد عناوین شغلی افراد جایگزین ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای در انتخاب اشخاصی شود که در طول عمر خود نه به کار حرفه‌ی حسابرسی مستقل پرداخته بودند و نه شرط و شروطی توسط جامعه برای ارتقای سطح اطلاعات و کارایی آن‌ها بعد از گزینش قائل شده بودند. این رویه‌ی گزینش، سال‌ها مورد عمل واقع شد که نتیجه‌ی آن کاهش اعتبار حسابداران رسمی و کاهش توانمندی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران در انجام وظایفش بود. این اتفاق در دوره‌های بعدی نیز رخ داده و از حدود ۲۳۰۰ عضو جامعه، تعداد انبوهی به‌قدر

کافی تجربه‌ی کار و یا کارآموزی حرفه‌ای نداشتند و صرفاً با شرکت در امتحان‌هایی، موفق به احراز سمت حسابدار رسمی شده‌اند. آنچه بیش از هر چیز برای احراز سمت حسابدار رسمی (C.A) در انگلستان و یا C.P.A در آمریکا و یا کشورهای دیگر) حائز اهمیت است، کارآموزی درست و اصولی نزد یک فرد حرفه‌ای و یا مؤسسه‌ی حسابرسی واجد شرایط است تا شخص متقاضی بتواند به‌طور عملی از ابتدا با مراحل مختلف حسابرسی آشنا و روش‌ها و استانداردهای مورد قبول حسابرسی حرفه‌ای را تجربه و باور کند. عدم نظارت کامل و درست منطبق با اصول و استانداردهای حرفه‌ای بر عملکرد اعضا در مورد روش‌های اعمال‌شده در حسابرسی اشخاص حقیقی و حقوقی و هم‌چنین عدم بررسی رعایت آیین رفتار حرفه‌ای بر پایه‌ی روش‌های قابل قبول بین‌المللی، موجب شده تا اعضای جامعه و یا مؤسسه‌های مورد قبول وی، توجه کافی به انجام روش‌ها و یا رفتارهای حرفه‌ای قابل انتظار را نداشته باشند و نظارت‌های محدودی که توسط بخش‌های مختلف جامعه اعمال می‌گردد، به نتایج کاملاً مطلوبی منتج نشود. از این‌رو اعضای جامعه، گاه باورهای واقعی بر اثربخشی روش‌های اعمال شده را ندارند و بی‌اعتنا به این روش‌ها، به کارهای خود ادامه می‌دهند.

به هر حال از ابتدای تشکیل و تأسیس جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، نفوذ بیش از حد مدیران و صاحب‌منصبان بخش دولتی در کلیه‌ی ارکان جامعه، موجب شد تا بخش دولتی به راحتی بر سطوح میانی جامعه اثرگذار باشد، به‌طوری‌که پس از مدتی کوتاه جامعه‌ی حسابداران رسمی به رونوشت برابر اصل سازمان‌های بخش دولتی بدل شد و آن‌جا بود که اندک اعضای قدیمی و با تجربه‌ی حرفه، کم‌کم از جامعه فاصله گرفتند. گفتنی است که از زمان به‌وجود آمدن دنیای مجازی، امکان دسترسی به سایت‌های انجمن‌های

معتبر جهانی، به علت کمبود یا عدم امکانات کافی برای دستیابی کامل، مستمر، منسجم و متمرکز، امری به دور از دسترس باشد و در نتیجه‌ی عدم استفاده‌ی به‌موقع از روش‌ها و تغییرات و اصلاحات در ضوابط و استانداردهای جدید، باعث شده هیچ‌گاه مراجعه‌های محدود نهادها و یا اعضای آن‌ها که به‌صورت محدود اتفاق می‌افتد، نتواند خلاء روابط دائمی و تبادل اطلاعات و هم‌چنین بحث و تبادل نظر در جلسه‌های کمیته‌های فنی انجمن‌ها و مؤسسه‌های معتبر بین‌المللی را پر کرده و جایگزین مناسبی برای این امر مهم باشد.

علاوه بر موضوع اساسی و مهم یادشده در بالا، ضرورت بررسی وضعیت کنونی حرفه‌ی حسابرسی و نیز موقعیت افرادی که در حرفه اشتغال دارند، از اولویت ویژه‌ی برخوردار است که باید تصمیم‌گیران اصلی هر چه زودتر برای انسجام حرفه و حاکمیت ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای که منطبق با استانداردهای بین‌المللی و هم‌چنین با توجه به شرایط و موقعیت‌های محلی و بومی کشور، برای نجات حرفه‌ی مستقل حسابرسی راه‌حل مناسبی اندیشیده و به‌مورد اجرا درآورند.

به نظر نگارنده شرایط و وضعیت فعلی حرفه، ناشی از اعمال و اقدامات نهادهای چندگانه و مستقل با روش‌های گوناگون بوده که مهم‌ترین آن‌ها عبارت است از:

- ۱- جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران
  - ۲- قانون کارشناسان رسمی دادگستری (و به موازات آن انتخاب کارشناسان دیگری در داخل قوه‌ی قضاییه و ارجاع کارهای زیادی به آن‌ها)
  - ۳- انجمن حسابداران خبره ایران
  - ۴- سازمان حسابرسی
  - ۵- سازمان امور مالیاتی کشور
  - ۶- سازمان بورس و اوراق بهادار
  - ۷- بیمه‌ی مرکزی ایران
- به‌وضوح می‌توان دریافت مادام که نهادهای فوق در زیر یک چتر واحد قرار نگیرند،

وضعیت کنونی به هیچ وجه به طرف بهبودی و پیشرفت حرکت نکرده و روز به روز به سمت از هم پاشیدگی و سردرگمی استفاده کنندگان از خدمات ارائه شده‌ی آنها پیش می‌رود که این موضوع، بدینی و بی‌اعتمادی و نگرانی شدید را بر همگان به ویژه حساب‌برسان با تجربه و معتقد به اصول حرفه‌ای و نیز استفاده کنندگان از خدمات ناقص و گاهی بی‌نتیجه یا حتی با نتایج منفی، برای آن‌ها مواجه کرده است.

در این زمان و در این موقعیت است که باید از روش‌های به کار گرفته شده در حرفه‌های مستقل دیگر در ایران بهره گرفته و به عنوان نمونه با یک اقدام جدی از سازمان نظام پزشکی که کلیه‌ی پزشکان، دندان‌پزشکان، داروسازان، دام‌پزشکان، پرستاران و ... را در زیر چتر خود قرار داده است، به عنوان یک الگوی موفق سرمشق گرفته و بهره‌مند شویم.

در واقع ایجاد سازمان نظام مالی که به صورت فراگیر (به مثابه‌ی سازمان نظام پزشکی و یا سازمان نظام مهندسی)، کلیه‌ی امور مربوط به حرفه‌ی حسابداری عمومی یا حسابرسی مستقل را که در حال حاضر در

چندین نهاد و با روش‌های متفاوت (در بعضی از این نهادها بدون هیچ نوع ضوابط و اصول مورد قبول و فقط به جهت دارا بودن عنوان کارشناس رسمی و یا ...)، امور مربوط به حسابرسی (بازرسی مالی) برای بررسی‌های مهم مملکتی به شکل غیر حرفه‌ای و فارغ از هر گونه نظارت و کنترل، چه از منظر رعایت استانداردهای بین‌المللی و چه از منظر رعایت آیین انضباط و رفتار حرفه‌ای، صورت گرفته و منابع مالی کشور به طور غیر اصولی به مصرف برسد و از این موقعیت متأسفانه اکثراً افرادی منتفع می‌شوند که به هیچ وجه صلاحیت عملی، تجربی و به طور کلی حرفه‌ای ندارند.

سازمان مزبور که می‌تواند سازمان نظام مالی (حسابداری حسابرسی) نامیده شود، در نمودار نشان داده می‌شود. در این سازمان کلیه‌ی نهادهای فعال با حفظ استقلال خود، در اداره‌ی امور مختلف فعال بوده و فقط از بابت تدوین ضوابط و استانداردها، روش‌ها و توصیه‌های حرفه‌ای، مقررات انضباطی و

آیین رفتار حرفه‌ای، آموزش‌های علمی و فنی، کارآموزی حرفه‌ای و نظارت بر عملکرد اعضا شامل رعایت اخلاق حرفه‌ای، رعایت ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای در رسیدگی‌ها، نتیجه‌گیری‌ها و بالاخره گزارش نویسی و اظهارنظر حرفه‌ای، تابع دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها و توصیه‌های بخش‌های ستادی سازمان هستند. همان‌طور که اشاره شد، کلیه‌ی نهادهای زیرمجموعه‌ی سازمان، از نظر استخدام کادر، تعیین میزان حقوق و ترفیع آن و هم‌چنین انتخاب صاحب کار و تعیین حق الزحمه، دارای اختیارات کافی هستند و به طور مستقل امور مربوط را انجام می‌دهند.

نموداری که ترسیم شده است، به صورت مقدماتی و فقط برای آغاز بحث و گفت‌وگو در مورد ساختار سازمانی (شکل فراگیر)، تنظیم و ارائه شده است و بالطبع نیاز به تبادل نظر با افراد ذی‌صلاح حرفه‌ای و مشارکت نمایندگان

دیگر که به نحوی از انحا با خدمات حرفه‌ای حساب‌رسان سروکار دارند، دست در دست یکدیگر گذاشته و در راه تحقق یکی از اساسی‌ترین حرفه‌های مورد نیاز کشور اسلامی، برای برخورداری از یک حرفه‌ی عاری از اعمال سلیقه‌ها و روابط شخصی، در جهت برقراری عدل و انصاف به‌طور جدی از به‌کارگیری برنامه‌هایی که به‌هیچ‌وجه با روح استقلال و مسئولیت‌های سنگین حرفه‌ای حساب‌رسان مستقل تطابق ندارد، جلوگیری کنیم.

به‌هر حال با اندکی تعقل و با کمی احساس مسئولیت بیشتر، به‌این نتیجه می‌رسیم که باید برای ایجاد سازمانی فراگیر که به‌دور از علاقه‌ها و منافع شخصی و فقط به منظور ایجاد حرفه‌ای مستقل و مقدس (حرفه‌ی حساب‌رسانی

۱۰- سازمان امور مالیاتی - یک نماینده
۱۱- حساب‌رسان مستقل (افراد واجد شرایط و باتجربه) - سه نماینده
با جمعاً ۱۳ نفر، تشکیل می‌شود تا با توجه به شرایط روز حرفه در کشور و نیز با در نظر گرفتن فرهنگ و مسائل بومی در ایران اسلامی، سازمانی فراگیر با جامعیت و اشراف کامل، به کلیه‌ی امور مربوط به خدمات حساب‌رسانی مستقل و حساب‌رسانی داخلی پردازد (بنا به مقتضیات و شرایط حاکم، فعلاً کارشناسان کانون کارشناسان رسمی دادگستری از بحث ایجاد سازمان نظام مالی مستثنی می‌شوند تا در آینده و با توافق دست‌اندرکاران کانون مزبور، موضوع مورد بررسی واقع شود).

آرزو داریم همه‌ی دست‌اندرکاران، اعضای جامعه، انجمن، سازمان و گروه‌ها و نهادهای

واجد شرایط از طرف ارگان‌ها و نهاد های ذی‌ربط مانند:

- ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی - یک نماینده
- ۲- وزارت صنایع - یک نماینده
- ۳- سازمان بورس و اوراق بهادار - یک نماینده
- ۴- اتاق بازرگانی و صنایع و معادن - یک نماینده
- ۵- بیمه‌ی مرکزی ایران یک نماینده
- ۶- انجمن حساب‌داران خبره ایران - یک نماینده
- ۷- سازمان حساب‌رسانی - یک نماینده
- ۸- جامعه‌ی حساب‌داران رسمی ایران - یک نماینده
- ۹- بانک مرکزی ایران - یک نماینده

مستقل کاملاً با حرفه‌ی مقدس قضاوت تشابه دارد و اظهارنظر حسابرس مستقل درباره‌ی صورت‌های مالی اشخاص حقیقی و حقوقی به هیچ‌وجه کم‌ارزش‌تر از رأی صادره‌ی یک قاضی در مقام قضاوت نیست، بهترین راه‌حل‌ها را انتخاب و به کار گیریم تا حرفه‌ای مستقل و سالم و منطبق بر اهداف مقدس نظام برای نسل‌های آینده و تربیت حساب‌رسان آتی کشور عزیز خود با عزمی جدی و در نهایت درایت و با بهره‌گیری از نهادهای بین‌المللی، وظایف و تعهدات خود را به مردم شرف و به نظام مقدس خود، ارائه دهیم. باشد که آیندگان ما را به نیکی به یاد آورند.

نکته‌ی مهم دیگر این که در طرح ارائه شده برای سازمان نظام مالی، برای بررسی و کنترل عملکرد کلیه‌ی بخش‌ها اعم از مراکز ستادی و مراکز اجرایی، هیأت عالی نظارت پیش‌بینی شده است که نهادی مستقل از سازمان بوده و اعضای آن هیچ‌گونه رابطه‌ی مادی و غیر مادی با سازمان ندارند. اعضای این هیأت مرکب از هفت نفر است که دارای ویژگی‌ها و تجارب کافی نسبت به حرفه‌ی حسابرسی مستقل بوده و به ترتیب زیر انتخاب می‌شوند:

۱- سه نفر حسابرس مستقل که دارای سوابق مورد قبول حرفه‌ای باشند و در حال حاضر هیچ‌گونه کار حرفه‌ای انجام نمی‌دهند. منظور از کار حرفه‌ای، انجام حسابرسی عملیاتی و مالیاتی و ارائه‌ی سیستم‌های مختلف مالی و نیز ارائه‌ی خدمات در جهت تقویت روش‌های کنترل داخلی در بخش‌های دولتی، عمومی، خصوصی و سایر نهادها است. این سه نفر توسط وزیر امور اقتصاد و دارایی پیشنهاد و با حکم ریاست محترم جمهور منصوب می‌شوند.

۲- سه نفر نماینده‌ی واجد شرایط (دارای سوابق مورد قبول در امر حسابرسی مستقل و یا ارائه سیستم‌های مختلف مالی) به شرح زیر انتخاب می‌شوند:

- ۱-۳ از طرف هیأت رئیسه‌ی محترم مجلس شورای اسلامی (یک نفر)
- ۲-۳ از طرف قوه قضاییه (یک نفر)
- ۳-۳ از طرف هیأت دولت (یک نفر)
- ۳- یک نفر حقوق‌دان واجد شرایط (دارای سوابق مورد قبول در رشته‌ی حقوق مالی) توسط کانون وکلای دادگستری.

توضیح:

هفت نفر اعضای اصلی هیأت عالی نظارت بر کلیه امور سازمان، اعم از عملکرد اعضای شورای عالی، دبیرکل، مراکز ستادی و اجرایی، نظارت کامل دارند و برای این منظور، از همکاران و پرسنل مورد لزوم استفاده خواهند کرد. بودجه‌ی مربوط به هیأت عالی نظارت، هر ساله با توجه به شرایط حاکم از طرف هیأت تهیه و تصویب شده و توسط رئیس هیأت به ریاست جمهور تقدیم می‌شود. ترکیب هیأت نظارت، نحوه‌ی انتخاب و همچنین پیشنهاد بودجه‌ی مستقل و سایر اختیارات اداری و مالی که طی آیین نامه مشخص و ابلاغ خواهد شد، حاکی از این است که هیأت مزبور هیچ‌گونه رابطه‌ی مالی با سازمان نداشته و از هر حیث به طور کاملاً مستقل انجام وظیفه خواهد کرد. کلیه‌ی گزارش‌های هیأت عالی نظارت به طور مستقیم و محرمانه به ریاست محترم جمهور و یا نماینده‌ی واجد شرایطی که از طرف ایشان تعیین می‌شود، تقدیم می‌گردد. ■